

Načela utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa i naknada u kreditno-depozitnom poslovanju s fizičkim osobama

UVOD

Ovim Načelima utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa i naknada u kreditno-depozitnom poslovanju s fizičkim osobama (dalje u tekstu: Načela) određuju se uvjeti utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa tijekom trajanja ugovornog odnosa po osnovi kredita, depozita i dopuštenog prekoračenja.

Visina kamatne stope ovisi o vrsti proizvoda, o poslovnom odnosu s klijentom, roku na koji je primljen depozit ili odobren kredit, valuti depozita ili kredita, visini iznosa, trenutnom stanju na financijskom tržištu, zakonskim propisima i dr.

Banka na temelju ovih Načela može polugodišnje mijenjati promjenjive kamatne stope na depozite, dopušteno prekoračenje, odnosno kamatne stope na odobrene kredite, nakon što su prikupljeni svi potrebni podaci koji utječu na promjenjivu kamatnu stopu, ali ista niti u jednom trenutku ne smije biti veća od zakonom propisane ugovorne kamatne stope.

Dodatak na kamatu koji Banka odobri na primljeni depozit nije predmet ove odredbe.

NACIONALNA REFERENTNA STOPA

Nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja hrvatskog bankovnog sektora (dalje u tekstu: NRS) predstavlja prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankovnog sektora, s obzirom na određeni protekli period, vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu. NRS prema tome predstavlja prosječnu kamatu koju bankovni sektor plaća kako bi pribavio sredstva potrebna za kreditno poslovanje.

NRS se koristi kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela promjenjive kamatne stope na kredite. Promjenjiva kamatna stopa na kredite definira se kao vrijednost važećeg NRS-a za određeno referentno razdoblje, uvećana za fiksni dio kamatne stope.

Za navedene potrebe formirane su tri vrste NRS-a:

- ▶ NRS za depozite fizičkih osoba (izračunava se za valute HRK i EUR) - NRS1
- ▶ NRS za depozite fizičkih osoba i nefinancijskog sektora (izračunava se za valute HRK i EUR) - NRS2
- ▶ NRS za sve glavne izvore sredstava od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz financijskog sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD) - NRS3

Svaka od gore navedenih NRS-a izračunava se za svako razdoblje od 3, 6 i 12 mjeseci. Kratica svakog NRS-a sadržava jasnu naznaku obuhvata sredstava, sukladno objavljenim podacima HNB-a, naznaku razdoblja za koje se izračunava, te oznaku valute.

NAČIN IZRAČUNA I OBJAVE NRS-A

HNB u drugom mjesecu svakog tromjesečja do 15. dana u mjesecu, objavljuje agregirane podatke (obuhvaćene sve banke i štedne banke koje imaju odobrenje za rad u RH) o kamatnim troškovima na glavne izvore sredstava u tijeku prethodnog tromjesečja, kao i o stanjima izvora sredstava na kraju svakog mjeseca tromjesečja na koje se ti kamatni troškovi odnose (podaci podijeljeni na sredstva fizičkih osoba, fizičkih osoba i nefinancijskog sektora, te svih fizičkih i pravnih osoba). Podaci, kao i detaljnija specifikacija obuhvata pojedinih izvora sredstava objavljeni su na web stranicama HNB-a (poveznica „Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija“ na www.hnb.hr u tablici pod nazivom „Troškovi izvora financiranja banaka“.) Na temelju navedenih podataka, Hrvatska udruga banaka (u nastavku HUB) izračunava vrijednosti pojedinog NRS-a (s obzirom na vrstu, kamatno razdoblje i valutu) te ih do 12 sati 16. dana u drugom mjesecu svakog tromjesečja, odnosno prvog radnog dana nakon dana na koji HNB objavi agregirane podatke, objavljuje na web stranici www.hub.hr/NRS.

Radnim se danom smatra svaki dan u tjednu, od ponedjeljka do petka, izuzev zakonom određenih blagdana u RH.

MARŽA

Marža Banke se formira na bazi regulatornog troška, premije za rizik i očekivane bruto zarade.

Regulatorni trošak nastaje isključivo zbog primjene zakonskih odredbi Hrvatske narodne banke, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i sl.

KREDITI

Banka je vezala promjenjivost kamatnih stopa na kredite uz Nacionalnu referentnu kamatnu stopu (dalje u tekstu: NRS).

Banka promjenjivu aktivnu kamatu određuje na način:

Osnovica (NRS) + marža PABE= kamatna stopa Banke na kredite.

Kod kredita fizičkim osobama primjenjuju se NRS-i utvrđeni za sve glavne izvore sredstava od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz financijskog sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD):

- ▶ Šestomjesečni NRS2 za HRK
- ▶ Šestomjesečni NRS2 za EUR
- ▶ Šestomjesečni NRS3 za CHF
- ▶ Šestomjesečni NRS3 za USD

Banka će šestomjesečno usklađivanje kamatne stope provoditi 2x godišnje i to 1. siječnja i 1. srpnja.

Promjenjive kamatne stope uslijed promjene NRS-a tijekom ugovornog odnosa Banka će mijenjati u slučaju ako se vrijednost NRS-a promijeni više od 0,1 p.b. od posljednje promjene kamatnih stopa kod Banke. Dijelom ili u potpunosti neiskorištena mogućnost promjene kamatne stope u jednom razdoblju može se prenijeti u slijedeće razdoblje promjene.

Redovito usklađivanje kamatnih stopa obavljat će se šestomjesečno. Za postojeće kredite početno stanje će se utvrditi primjenom NRS-a koji je objavljen 07.12.2012., a prvo usklađivanje provest će se 01.srpnja.2013. te nadalje svakih 6 mjeseci primjenom NRS-a koji će vrijediti 15 dana prije dana promjene kamatnih stopa.

Banka će o promjeni visine kamatne stope obavijesti klijenta na ugovoren način najmanje 15 dana prije primjene.

OKVIRNI I LOMBARDNI KREDITI

Odlukom Banke je utvrđena minimalna kamatna marža i vrijedi za cijelo vrijeme kreditnog odnosa, uz ugovaranje i utvrđivanje jednakih razdoblja promjena kamatne stope po kreditu i depozitu.

DEPOZITI

Osnovica za formiranje promjenjive kamatne stope na depozite stanovništva je javno dostupan podatak koji u svom Biltenu mjesečno objavljuje Hrvatska narodna banka (dalje u tekstu: HNB). Kao osnovica se uzimaju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka iskazani na godišnjoj razini. Na tako dobivenu osnovicu Banka zaračunava svoju maržu.

Na formiranje i promjenu promjenjive pasivne kamate utječu još neki kvalitativni uvjeti, kao što su:

- ▶ Promjene regulatornih zahtjeva koje mogu rezultirati porastom/smanjenjem određenih troškova (trošak osiguranja depozita i sl.)
- ▶ Porast/smanjenje potražnje i cijena na tržištu plasmana (promjena kamatnih stopa po plasmanima poslovnim subjektima i fizičkim osobama)
- ▶ Monetarne promjene i promjene međuvalutnih kretanja
- ▶ Usklađivanje/prilagodba uvjeta s kamatnim stopama na tržištu

Promjene svih više navedenih uvjeta mogu uzrokovati promjenu ugovorenih kamatnih stopa. Kamatne stope se mogu mijenjati u rasponu od -1 p.b. do +1 p.b. u odnosu na ugovorenu kamatnu stopu na depozit.

Banka nije u obvezi primjenjivati ova načela, te razdoblja i datume izmjena, ako je takva promjena na štetu klijenta. Redovito usklađivanje kamatnih stopa obavljat će se šestomjesečno, te će se na temelju redovnog usklađenja promijenjene kamatne stope primjenjivati od 1. siječnja i 1. srpnja svake godine.

Banka će sve promjene visine pasivnih kamatnih stopa objaviti na svojoj Internet stranici i u poslovnicama Banke najmanje 15 dana prije primjene.

DOPUŠTENO PREKORAČENJE

Na iznos iskorištenog dopuštenog prekoračenja Banka obračunava redovnu promjenjivu kamatnu stopu, a koja se utvrđuje:

- ▶ u visini najviše zakonom propisane ugovorne kamatne stope koja se primjenjuje između osoba od kojih barem jedna nije trgovac umanjene za 0,01 postotna boda

- ▶ drugu stopu u visini najviše zakonom propisane ugovorne kamatne stope koja se primjenjuje između osoba od kojih barem jedna nije trgovac umanjenu za postotak koji je za klijenta određen kao posebna pogodnost (u slučajevima kada prema Odluci Banke klijent ostvaruje pravo na umanjenje kamate)

Banka će dva puta godišnje usklađivati visinu redovne kamatne stope ovisno o promjenama eskontne stope koju utvrđuje HNB i to 1. siječnja i 1. srpnja svake godine.

Banka će o promjeni visine kamatne stope obavijesti klijenta na ugovoren način najmanje 15 dana prije primjene. Banka nije u obvezi primjenjivati ova načela promjene kamatne stope kada je promjena na štetu klijenta.

NAKNADE

Ovisno o vrsti proizvoda visina naknada se određuje sukladno stvarnom trošku rada, samoj vrsti proizvoda, tekućim uvjetima na tržištu i zakonskoj regulativi.

Prilikom donošenja odluke o visini naknada Banka će voditi računa o konkurentnosti Banke na način da visina naknada ne pada ispod minimuma i da ne prelazi maksimum naknada koje su trenutno prisutne na tržištu, odnosno da se prikloni prosjeku naknada za pojedini proizvod odnosno uslugu.

Naknade za prijevremenu otplatu kredita obračunavaju se sukladno zakonskoj regulativi osim u dijelu koji nije definiran zakonom u obzir se uzima stvarni trošak Banke.

Troškovi nastali van Banke, a na koje Banka nema utjecaja i vezani su za masovne usluge, planski se raspoređuju na predviđenu buduću količinu usluga i na taj način se određuje visina naknada.

Banka će polugodišnje, i to 1. siječnja i 1. srpnja svake godine, revidirati visinu naknada te na osnovi nastalih promjena na tržištu, kretanja konkurencije, stvarnih troškova i zakonske regulative promijeniti iznos naknada.

Banka zadržava pravo da u idućem promatranom razdoblju ne mora nužno izvršiti korekciju naknada do završetka tekućeg polugodišta.

Banka visinu naknada klijentima čini dostupnom objavom kroz Tarifu naknada u poslovanju s građanima u poslovnica Banke i na svojoj web stranici najmanje 15 dana prije primjene.

ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Načela primjenjuje se od 11.1.2013., a njihovim stupanjem na snagu stavlja se van snage Odluka o načinu utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa i naknada u kreditno-depozitnom poslovanju s fizičkim osobama OU 42/2011.

PARTNER BANKA d.d. ZAGREB